

31 Οκτωβρίου 2019

Από την Κλίμακα: Περί του χαροποιού πένθους

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

ΛΟΓΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ

Περί του χαροποιού πένθους

ΤΟ ΚΑΤΑ ΘΕΟΝ πένθος είναι η σκυθρωπότητα της ψυχής, η διάθεσις της πονεμένης καρδιάς, η οποία δεν παύει να ζητή με πάθος εκείνο για το οποίο είναι

διψασμένη. Και όσο δεν το κατορθώνει, τόσο περισσότερο κοπιάζει και το κυνηγά και τρέχει πίσω του με οδυνηρό κλάμα.

2. Ας το χαρακτηρίσωμε και έτσι: Πένθος είναι ένα χρυσό καρφί της ψυχής. Το καρφί αυτό απογυμνώθηκε από κάθε γήϊνη προσήλωσι και σχέσι, και καρφώθηκε από την ευλογημένη λύπη (στήν πόρτα) της καρδιάς για να την φρουρεί.

3. Κατάνυξις είναι ένας συνεχής βασανισμός της συνειδήσεως, ο οποίος με την νοερά εξομολόγησι κατορθώνει να δροσίζη την φλογισμένη καρδιά.

4. Εξομολόγησις σημαίνει το να λησμονούμε την ίδια την φύσι μας. Κάποιος εξ αιτίας της «ελησμονούσε ακόμη να φάγη τον άρτο του» (Ψαλμ. ρα΄ 5).

5. Μετάνοια είναι το να στερηθής κάθε σωματική παρηγορία, χωρίς καθόλου να λυπηθής.

6. Χαρακτηριστικό εκείνων πού προώδευσαν κάπως στο μακάριο πένθος είναι η εγκράτεια και η σιωπή των χειλέων. Εκείνων πού προώδευσαν περισσότερο, η αοργησία και η αμνησικακία. Και αυτών πού έφθασαν στην τελειότητα, η ταπεινοφροσύνη, η δίψα της ατιμίας, η εκούσια πείνα των ακουσίων θλίψεων, το ότι δεν κατακρίνουν τους αμαρτάνοντας, και το ότι αισθάνονται υπερβολική συμπάθεια προς αυτούς.

Ευπρόσδεκτοι ενώπιον του Θεού οι πρώτοι. Αξιέπαινοι οι δεύτεροι. Μακάριοι όμως οι τελευταίοι πού πεινούν για θλίψι και διψούν για ατιμία. Διότι αυτοί θα χορτάσουν από τροφή πού δεν χορταίνεται.

7. Όταν κατακτήσης το πένθος, κράτα το με όλη τη δύναμί σου. Διότι προτού αποκτηθή μόνιμα και οριστικά, χάνεται εύκολα από τους θορύβους και τις μέριμνες του σώματος και την καλοπέρασι, και μάλιστα από την πολυλογία και την αστειολογία, και διαλύεται όπως το κερι από την φωτιά.

8. Ανώτερη από το βάπτισμα αποδεικνύεται η μετά το βάπτισμα πηγή των δακρύων (τής μετανοίας), αν και είναι κάπως τολμηρό αυτό πού λέγω. Διότι εκείνο μάς καθαρίζει από τα προηγούμενά μας κακά, ενώ τούτο, το βάπτισμα των δακρύων, από τα μετέπειτα. Και το πρώτο, εφ όσον το ελάβαμε όλοι στην νηπιακή ηλικία, το εμολύναμε. Ενώ με το δεύτερο καθαρίζομε πάλι και το πρώτο. Και εάν η φιλανθρωπία του Θεού δεν το είχε χαρίσει αυτό στους ανθρώπους, οι σωζόμενοι θα ήταν πράγματι σπάνιοι και δυσεύρετοι.

9. Οι στεναγμοί και η κατήφεια φωνάζουν δυνατά προς τον Κύριον. Τα δάκρυα πού προέρχονται από φόβο μεσιτεύουν. Και τα δάκρυα πού προέρχονται από την

παναγία αγάπη μάς φανερώνουν ότι η ικεσία μας έγινε δεκτή.

10. Αφού τίποτε δεν ταιριάζει τόσο με την ταπεινοφροσύνη, όσο το πένθος, και τίποτε πάντως δεν είναι τόσο πολύ αντίθετό της, όσο το γέλιο.

11. Να κρατής σφικτά την μακαρία χαρμολύπη, η οποία προέρχεται από την ευλογημένη κατάνυξι· και ακατάπαυστα να την καλλιεργής μέχρις ότου σε ανυψώση από τα γήϊνα και σε παρουσιάση καθαρόν εμπρός στον Χριστόν.